

صبح ایران

هنر، آوینی های تازه می خواهد

چند دهه بعد از شهادت سیدمرتضی آوینی، بازخوانی و نقدوتبیین اندیشه های او در حوزه فرهنگ و هنر ضروری است

◀ صفحه ۸

دود جنگ تعرفه در چشم سینما

تأثیرات منفی سیاست ارتجاعی تعرفه‌ای ترامپ به رکود اقتصادی و آسیب به سینما منجر می‌شود

◀ ۱۰

سال تحول در دوبلاژ

مدیر واحد دوبلاژ رسانه ملی در گپ‌وگفتی با «جام‌جم» از تأثیر سند تحول بر این واحد صحبت کرد

◀ ۲۱

قول مردونه دهه شصتی‌ها

دو نگاه به مجموعه طنز دهه شصتی «قول مردونه» که این شب‌ها از شبکه سه روی آنتن می‌رود

انقلاب فناوری در سینمای ایران

امیرحسین حیدری گروه فرهنگ و هنر

در یادداشتی که پیش از این منتشر شد اشاره کردیم که یکی از عوامل موفقیت فیلم سینمایی «موسی کلیم‌الله» داستان آن است؛ داستانی که این پتانسیل را دارد که اگر روزی این فیلم سینمایی در خارج از مرزها به نمایش درآمد ضامن موفقیت آن باشد. اما فارغ از داستان فیلم «موسی کلیم‌الله» عامل دیگری که باعث فروش حدود ۴۰ میلیارد تومانی این فیلم شد، تکنولوژی به‌کاررفته در تولید این اثر فاخر است. پروژه موسی از زمان تصمیم به ساخت آن تا امروز که فیلم آن ساخته شده، روند پرفراز و نشیبی را طی کرده وگویی اراده‌ای پنهان و جود داشت تا کارگردانی این اثر پس از مرحوم فرج‌الله سلحشور و جمال شوره به‌دستان ابراهیم حاتمی‌کیا بیفتد تا وی برای ساخت این اثر تصمیمی جسورانه بگیرد. اگر پیگیر اخبار سینمایی بوده باشید، حتماً اطلاع دارید که وقتی خبر ساخت نسخه سینمایی سریال موسی منتشر شد، مطلبی پیوست این اخبار بود که این فیلم و سریال قرار است با تکنولوژی نوینی ساخته شود که علاوه بر این که جزو فناوری روز دنیا به حساب می‌آید برای نخستین بار در سینمای ایران از آن استفاده می‌شود و در واقع فتح‌بابی است برای ورود این تکنولوژی به سینما و تلویزیون ایران یعنی تکنولوژی تولید مجازی (Virtual Production). تکنولوژی تولید مجازی یا Virtual Production است که به فیلمسازان امکان می‌دهد تا محیط‌های مجازی را در کنار فیلمبرداری لایو اکشن ایجاد کنند. این روش نه فقط هزینه‌ها را کاهش می‌دهد، بلکه آزادی عمل بیشتری برای فیلمسازان فراهم می‌کند تا تخیلات خود را به واقعیت تبدیل کنند. تولید مجازی یک تکنیک فیلمسازی است که در آن تصاویر کامپیوتری در زمان واقعی با فیلمبرداری ترکیب می‌شود. این فناوری به فیلمسازان اجازه می‌دهد تا جلوه‌های بصری مجازی را در حین فیلمبرداری ببینند و از آنها استفاده کنند. استفاده از CGI (تصاویر تولید شده توسط کامپیوتر)، واقعیت افزوده، موشن کپچر و سایر فناوری‌ها، محیط‌های واقعی را در فیلم به‌وجود می‌آورد. این محیط‌ها با استفاده از موتورهای بازی مانند Unreal Engine شبیه‌سازی می‌شوند و به فیلمسازان این امکان را می‌دهند تا صحنه‌ها را به‌طور کامل در یک استودیوی مجهز به دیوارهای LED خلق کنند. از مزایای تولید مجازی می‌توان به کاهش هزینه‌ها اشاره کرد. این فناوری به دلیل استفاده از محیط‌های دیجیتال، نیاز به دکورهای فیزیکی را کاهش می‌دهد و هزینه‌های مربوط به ساخت و حمل‌ونقل دکور را به حداقل می‌رساند. همچنین کاهش زمان تولید یکی دیگر از مزایای این روش است. با استفاده از محیط‌های مجازی، فیلمسازان می‌توانند صحنه‌ها را به سرعت تغییر دهند و بدون نیاز به تعویض دکور، فیلمبرداری را ادامه دهند. افزایش خلاقیت نیز از دیگر مزایای تولید مجازی است، زیرا به فیلمسازان این امکان را می‌دهد تا محیط‌های پیچیده و تخیلی را خلق کنند که در روش‌های سنتی ممکن نیست. خلاصه این‌که استفاده از این فناوری توسط ابراهیم حاتمی‌کیا در پروژه سینمایی و همچنین سریال آن بدون شک آورده‌های بسیاری برای سینما و تلویزیون خواهد داشت که کوچک‌ترین آن را می‌توان موفقیت در گیشه عنوان کرد؛ موفقیتی که می‌توان آن را در کسب عنوان پرفروش‌ترین فیلم غیرکمدی سال توسط فیلم «موسی کلیم‌الله» مشاهده کرد.

قهرمان نظریه‌پردازی دینی

پروژه فکری شهید صدر، نظریه‌پردازی برای تحقق اسلام در تمامی ابعاد زندگی انسان بود

به دلیل فعالیت‌های سیاسی‌شان اعدام شدند. اما با سقوط رژیم صدام، حزب‌الدعوه توانست نقش‌فعالی در دولت جدید عراق ایفا کند و دو نخست‌وزیر اخیر عراق، یعنی نوری مالکی و ابراهیم جعفری، از اعضای این حزب بودند.

ویژگی‌های فکری شهید صدر

شهید صدر در طول حیات علمی خود، ویژگی‌های فکری منحصر به فردی از خود نشان داد. نبوغ او در تألیف کتاب‌های علمی از جمله «العقیده الالهیه فی الاسلام» و «فدک فی التاریخ» نمایان است. او به مضامین و مفاهیم بنیادین اسلامی و فادار بود و تلاش کرد تا این مفاهیم را با مقتضیات عصر خود تطبیق دهد. او در آثارش به بررسی مسائل اجتماعی و اقتصادی نیز پرداخته و به نقد ایدئولوژی‌های حاکم در زمان خود پرداخت. یکی از ویژگی‌های بارز شهید صدر، رویکرد تطبیقی او در تبیین نظرات اسلام بود. او نظرات اسلامی را در مقایسه با اندیشه‌های مسلط اروپایی بیان کرده و به این ترتیب، تلاش می‌کرد تا نقاط قوت و ضعف هر دو نظام را مورد بررسی قرار دهد. این رویکرد به او این امکان را می‌داد که به نقد و بررسی عمیق‌تری از مسائل بپردازد و راهکارهای مناسبی برای حل مشکلات جامعه اسلامی ارائه دهد.

پروژه فکری شهید صدر

پروژه فکری شهید صدر شامل نظریه‌پردازی و برنامه‌ریزی برای تحقق اسلام در همه ابعاد زندگی انسان است. او به تبیین مفاهیم و مبانی اسلامی پرداخته و این مفاهیم را با سایر مکاتب مقایسه کرده است. همچنین او به دفاع نظری از قاعده فکری اسلام و اثبات جاودانگی آن پرداخته و چگونگی اجراپذیری احکام اسلام در همه عصرها را نشان داده است. شهید صدر به دنبال ایجاد یک نظام اسلامی جامع بود که بتواند تمامی ابعاد زندگی انسان را دربر بگیرد. او به این نکته توجه داشت که اسلام تنها یک دین فردی نیست، بلکه باید به عنوان یک نظام اجتماعی و اقتصادی در نظر گرفته شود. این

علم و دین باید در خدمت عدالت و آزادی باشد و به همین دلیل در برابر طاغوت زمان خود ایستادگی کرد.

ایده‌بانگذاری اسلامی

شهید صدر به عنوان طراح بانک اسلامی نیز شناخته می‌شود. ایده بانکداری بدون ربا در آثار او به وضوح نمایان است. او در کتاب «البنک لاریوی فی الاسلام» مدل عملیاتی بانک اسلامی را طراحی کرد و نشان داد که می‌توان بانکداری را در جوامع اسلامی برقرار کرد بدون این‌که آلوده به قرارداد ربا شود. این ایده به تدریج تقویت شد و به شکل‌گیری بانک‌های اسلامی در کشورهای عربی و اسلامی منجر شد. هدف شهید صدر از طراحی بانک اسلامی، ایجاد نهاد مالی بود که بتواند به عنوان واسطه‌ای میان کسانی که سرمایه نقدی مازاد دارند و فعالان اقتصادی که به سرمایه نیاز دارند، عمل کند. او بر این باور بود که این واسطه‌گری مالی می‌تواند براساس قرارداد‌های اسلامی مانند مضاربه، مشارکت و وکالت انجام شود. این رویکرد به مسلمانان این امکان را می‌دهد که از خدمات بانکی بهره‌مند شده بدون این‌که به ربا آلوده شوند.

تشکیل حزب‌الدعوه و تأثیرات آن

یکی از اقدامات مهم شهید صدر، تشکیل حزب‌الدعوه در عراق بود. این حزب به عنوان یک راهکار برای مشارکت سیاسی شیعیان در عراق تأسیس شد و با مخالفت شدید حزب بعث مواجه شد. در آستانه انقلاب ایران، حزب‌الدعوه به یکی از دغدغه‌های اصلی حزب بعث تبدیل شد و بسیاری از رهبران آن به ایران و سوریه گریختند. محمدباقر حکیم که به سوریه رفته بود، به ایران آمد و با حمایت دولت ایران، مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق را تشکیل داد.

حزب‌الدعوه به عنوان یک حزب سیاسی با تفکر اُلمعی، تلاش کرد تا شیعیان را در عرصه سیاسی عراق نمایندگی کند. این حزب با چالش‌های زیادی مواجه شد و بسیاری از رهبران آن

رویکرد به او این امکان را می‌داد که به بررسی عمیق‌تری از مسائل اجتماعی و اقتصادی بپردازد و راهکارهای مناسبی برای حل مشکلات جامعه اسلامی ارائه دهد.

اندیشه‌های فقهی واجتماعی شهید صدر

شهید صدر در بحث‌های فقهی و اجتماعی، نوآوری‌های قابل توجهی داشته است. او به بررسی «نظامات اجتماعی» از منابع دینی پرداخته و تأکید کرده که احکام اسلامی به‌طور سیستماتیک با یکدیگر در ارتباطند. این رویکرد جدید در تفقه، به دنبال استنباط «نظام» به عنوان یک «مجموعه» و «کل» است. او بر این باور بود که برای برپایی حکومت اسلامی، کشف نظامی که احکام اسلامی در ذیل آن تعریف شده، ضرورت دارد. شهید صدر همچنین به بررسی آسیب‌های فقه موجود و ویژگی‌های فقه مطلوب از منظر خود پرداخته و به این نتیجه رسید که فقه باید به گونه‌ای عمل کند تا بتواند پاسخگوی نیازهای جامعه در عصر حاضر باشد. او به این نکته توجه داشت که فقه باید از حالت سنتی خارج شده و به سمت نوآوری و تطبیق با شرایط روز پیش برود.

شهید آیت‌الله سیدمحمدباقر صدر، با نبوغ علمی و فکری خود، تأثیر عمیقی بر جامعه اسلامی و تاریخ تشیع گذاشت. او با آثار و اندیشه‌های خود، نه فقط به تبیین مفاهیم اسلامی پرداخت، بلکه به نقد و بررسی مسائل اجتماعی و اقتصادی نیز توجه ویژه‌ای داشت. یاد و خاطره او همیشه در دل مسلمانان زنده خواهد ماند و آثارش به عنوان منبعی برای تفکر و اندیشه در دنیای امروز باقی خواهد ماند.

شهید صدر به عنوان یک عالم دین و متفکر، نه فقط در عرصه فقه و فلسفه بلکه در زمینه‌های اجتماعی و اقتصادی نیز تأثیرگذار بود. او با نبوغ و شجاعت خود، الگویی برای نسل‌های آینده خواهد بود و اندیشه‌هایش همچنان در جوامع اسلامی مورد توجه و بررسی قرار خواهد گرفت.

